

O narodnoj nosnji karasevskih Hrvata

vineri, 05 august 2011

Kod "košulje" imamo i danas isti kroj. Še se od ravnih pola platna. Najbitnija kod šivenja košulje je visina muškarka, jer ona uvijek mora biti "priko koleni od kad se upašee". Zato se mora znati otprije osoba kojoj je namjenjena kako zbog dužine, tako i zbog širine otvora kuda prolazi glava, koji se zove "pazuka", a navezeni dio "ždrele". Tu se stavljaju "peklje" a oko vrata imamo isto vezom ukrašen "galer", danas je crne boje, a nekada je bio šaren. Na kraju rukava "košulja" ima "namr kanu mrežu i galerki".

Ispod košulje uvijek se nosila još jedna ode a zvana "košuljka", a njezina uloga je ta da se ova odozgo ne bi isprljala. Isto tako, prije se nosilo preko košulje i prega a zvana "filter/peškir" (koji je u donjem dijelu bio ukrašen vezom) da bi je štitila od prljanja svakodnevnog rada prije, a kasnije samo u sve anim prilikama, za ukras. To važi i za "lajber" koji se isto stavlja preko košulje, a glava je bila uvijek pokrivena "palarijom" na kojoj nisu nikada izostajali prirodni cvijet ili bosiljak. "Palarija" bila je skinuta samo preko zime kad je zamjena zvana "klebec" (napravljen od ov jeg krzna) zauzimala mjesto do prolaska hladnih dana i javljanja prvih sun anih zraka (od zime do u prolje e).

Najbitnije je injenica da je naša karasevskih Hrvata danas postala jedinstvena, upravo zbog njezinih specifi nosti (npr. motivi veza iz biljnog svijeta i izomorfa, kontrast crno-bijele boje itd.) koje razlikuju ovaj živalj toliko od drugih slavenskih grupa, koliko i od manjina s kojima zajedno živi na ovom prostoru ve stolje ima. Nažalost, sve je lakim procesom po elo polako izumirati u nekim obiteljima karasevskih Hrvata (govor, naša, obi aji, folklor). Od onoga što je do sada bilo dio nas (Karaevaka) i što nam je pružalo ast da budemo u pravom smislu rije i razli itiji od naših sunarodnjaka, polako nestaje kako s migracijom na Zapad, tako i zanemarivanjem. Šteta što to malo zabrinjava današnjeg karasevskog Hrvata, pa zbog toga i zauzima zadnje mjesto u njegovoj svagdanjici. Danas u ovim krajevima, to mu ne donosi viš nikakve financijske mogu nosti za zaradu, što je u naše dane neophodno za opstanak i skroman život svake obitelji.

Slavica-Maria Muselin